

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség : és Kiadóhivatal : Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak : Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dező ügyvédek.	Előfizetési árak : Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér
--	---------------------------------------	---	---	---

Egy közbeszólásról.

Sem általános, sem titkos.

Aki a fővárosi újságok keddi számát figyelemmel átolvasta és a képviselőház hétfői üléséről szóló tudósításokat is át-nézte, annak figyelmét nem kerülhet-e el az a közbeszólás, amely gróf Batthyány Tivadar beszéde alatt elhangzott. Batthyány Tivadar gróf az általános, egyenlő és titkos választójog minél előbbi törvénybeiktatását sürgette. A beszólalt egyszerre csak egy mély basszushang szólt közbe:

„Sem általános, sem titkos“.

Igy olvastuk ezt több lapban. Némely lap azonban úgy adja elő, hogy ezen közbeszóláson kívül volt ugyan-annak a hangnak még egy közbeszólása:

„A titkosat a király sem akarja“.

Ez a két egymás mellé állított közbeszólás nagyon is közelről érdekel bennünket, bajaikat, mert annak a férfiasan mély basszus hangnak a tulajdonosa Baja város országgyűlési képviselője, báró Podmaniczky Endre.

Hát az mindenesetre érdekes, hogy Baja város országgyűlési képviselője most így gondolkodik.

Érdekelheti ez a közbeszólás minden-ese-re azokat, akik — pártkülönbség nélkül — hívei ennek a demokratikus nagy reformnak, amely izgalomban tartja Magyarországot népét, amelyért éppen most folyik a parlamentben a kitaró küzdelem. Érdekelheti ez a közbeszólás különösen Baja város polgár-ságát, mert úgy emlékszünk, hogy a bajai munkapárt jelöltje és most a város országgyűlési képviselője nem így, nem ilyen módon nyilatkozott annak idején, amikor a nagy nyilvánosság előtt megtartotta programbeszédét. Ugy emlékszünk, a választási küzdelem-ben egy a munkapárti sajtóban, mint a programbeszédben határozott kije-

lentés történt, hogy a bajai munkapárt jelöltje híve az általános választói jognak.

Őszintén megvalljuk, hogy a közbe-szólás nem lep meg bennünket és egyáltalán nem is foglalkoznánk vele, ha egyedül állana ezzel a kijelentésével és felfogásával Baja képviselője. Ámde ez a — talán akaratlan — tett vallo-más híven tükrözteti vissza a munkapárt egy nagy részének a természetrajzát.

Amikor arról volt szó, hogy voksot és azáltal mandátumot szerezzenek, akkor semmi ígéret sem volt sok és nagy. Mindent megígértek. Kell kaszárnya? Adok kaszárnyát. Kell a fiadnak áthe-lyezés? Áthelyeztetem a fiadat. Kell általános választói jog?

Ha kell általános, híve vagyok az ál-talánosnak. Ha kell titkos, hát legyen titkos, csak mandátumot adjatok.

A választás után, amikor a hatalom-nak minden megengedett és meg nem engedett eszközének felhasználásával mandátumhoz jutottak, az ígéretekről megfélekedtek, az általánosról meg a titkosról egyáltalán tudni nem akarnak.

A hatalom segélyével megválasztott munkapárti képviselők legnagyobb ré-szének nem kell az általános és külö-nösen a titkos. Hiszen érthető is ez az idegenkedés. Akkor nem igen bírnák a főispánok és a főkorotestek kötelezni a tisztviselőket, az egyébként lekötöleze-teteket arra, hogy szavazatukkal a mun-kapártot támogassák.

Tudják ők jól, hogy a titkos választói joggal befellegzett jó néhány mandá-tumnak még az inventára kerületek-ben is.

Abban az egy közbeszólásban benne volt az egész konzervatív szárnynak a hangja, véleménye, vágya, óhaja és meggyőződése De hiába. Az időt hala-dásában sem megállítani, sem vissza-igazítani nem lehet. A reformnak útját állani nem lehet. Annak meg kell való-sulnia és meg fog valósulni.

X.

Tárgyilagosság.

A városi költségelőirányzatot bíráló egyik cikkünkben kihuztunk egy szót, mert azt keménynek, tulerősnek véltük és attól tartottunk, hogy az az egy szó lerontja a cikk objektív hangját.

A közgyűlés után úgy láttuk, hogy annak az egy szónak és a hozzákapcsolt mondat-nak ott kellett volna maradnia, mert az je-lemezte volna a legjobban, az helyezte volna a munkapárt városi politikáját a legjobb vilá-gításba. Azt trtkuk, hogy a munkapárt város-fejlesztő programja, politikája és munkája — porhintés.

Aki tanuja volt a költségelőirányzat köz-gyűlési vitájának, az tudja, az látta, hallotta, hogy ez az állítás igaz, való! Nem az ellen-zéki felszólalók szavaira hivatkozom, nem az ellenzék argumentumaira, hanem a munka-párt vezérszónokának szavai igazolják az állítást.

Ugy jött a munkapárt, mint aki egy vá-rost rekonstruálni akar és fog. Népgyűlést hívtak össze, amelyen nagyhangon hirdették, hogy mi mindent fognak teremteni.

Az év folyamán hozott a közgyűlés sok mind-enféle határozatot. Jéggyár, szivattyutelep, villanytelep és selyemgyár céljaira megvásá-rolják a vattagyárat. Elhatározták, hogy csi-nálnak ingyenes népfürdőt, sőt azt a határo-zatot már a belügyminiszter is jóváhagyta. Hoz a közgyűlés egy határozatot, amelyben kimondja, hogy újjászervezik a tűzoltóságot. Hoznak sok egyéb más határozatot. És meg-szavazzák a baja—kiskőrös—dunapataji vasutnak az eddigi szubvenció kétszeresét.

Jön aztán a költségelőirányzati vita, amely-en az ellenzék tárgyilagossá bírálat keretében reklamálja, hogy hol van mindaz a megsza-vazott tétel? Miért hiányzik mindaz a költ-ségelőirányzatból?

A munkapárt vezérszónoka feláll és mind-arról, amiről a munkapárt mint elsőrangú alkotásról beszélt azt mondja, hogy azok csak a »levegőben lógnak«. A vattagyárat úgy sem hagyja jóvá a belügyminiszter, a tűzoltóság újjászervezését hivatalból megfe-lebeztették, remélik, hogy azt sem hagyja jóvá a belügyminiszter. A népfürdő megvan, de annak létesülését egyszerűen meg kellene akadályozni.

Az ellenzék erre a cinizmusra, amikor látja, hogy a közönség vállaira elviselhetlen terheket raknak nem közérdekből, hanem

SZÖRME

boák és
muffok

nagy választékban
Fischer Pál
divatáru-üzletében kaphatók. :: - :: - ::

pártérdekből, méltatlankodva felzudul és elítéli az ilyen gazdálkodást.

A közgyűlésen, aki ott volt, láthatta, hallhatta, hogy nagy vihar volt. Zajos jelenetek játszódtak le úgy a baloldalon, mint a jobb oldalon. A jobb oldalnak egyik tagja padokat verdesett, önmagából kikelve, torkaszakadtából kiabált. Mások — ugyancsak a jobb oldalon — folyton zajongtak. A függetlenségi párt és a munkapárt tagjai kórusba tettek különféle megjegyzést. És akkor jön a munkapárt hivatalos organuma és a valótlanosságok egész halmazatával áll elő. Egyik szónok igazán a legobjektivebb bírálattól azt állítja, hogy az cinikus volt és durva támadást intézett a munkapárt ellen. Egy másik függetlenségi bizottsági tagról azt meséli, hogy ordított, az egész függetlenségi párt ordított és beállott a komoly munka kerékkötőjének. Viszont a munkapárt méltóságtejes csendben volt.

Hát ilyen módon hazudni talán még sem szabad. Így elferdíteni a valót, az eseményeket ilyen módon beállítani nem lehet, nem szabad.

Ez nem komoly lapcsinálás. Mi már régen lemondottunk arról, hogy a Bajai Hirlappal polemizáljunk és most sem arról szólunk. De szólunk a munkapártól, amely magát komolyan mondó párt hozzájárul ahhoz, hogy az ő szöcsöve ilyen szöcső legyen.

De hát csak csináljanak tovább is ilyen módon lapot, csináljanak tovább is ilyen várospolitikát és városgazdálkodást. Ez csak siettetni ennek a rezsimnek a bukását. A rég megerdemelt bukását, mert az a munka, amelyet ők végeznek nem produktív munka, az a sajtó, amely így ír közügyekről, nem lehet a közvélemény visszhangja.

Telefonhírek.

Budapest, 1911. november 17.

A képviselőház ülése

Návay elnök a Ház megnyitása után bemutatja Szentpály miskolci képviselő mandátumát. — A közügyek tételénél Bakonyi Samu Justh-párti polemizált Hazai honvédelmi miniszterrel. Kifogásolja, hogy a költségvetésben olyan tételek foglaltatnak, amelyek a delegációban nem fordultak elő. Olyan irányu határozati javaslatot terjeszt be. Gedeon Aladár hozzájárul Bakonyi határozati javaslatához. Khuen miniszterelnök elismeri Bakonyi igazát, határozati javaslatát úgy ő, mint a Ház elfogadja. Batthány Tivadár a terializmusról beszél. Khun: Komoly tényező az egész monarchiában nem foglalkozik ezzel az eszmével. — Apponyi és

Rakovszky követelik, hogy a bán indítson sajtópórt a sajtóbeli támadásokért. Khuen szerint ez fölösleges.

A miniszterelnök

egy újságíró előtt kijelentette, hogy a választójog dolgában az eddigi nyilatkozataihoz nincsen hozzáadni valója.

Olasz-török háború.

Konstantinápolyból jelentik, hogy 30 olasz hajóból álló flotta megjelent az Aegei-tengeren és két török sziget között állást foglalt.

Percel Dezsőt

rendkívül súlyos idegbajjal a Bécs melletti Kaltleutengebenbe internálták. Percel állapota iránt a király is érdeklődött, de igen szomorú hírt kapott róla.

NAPIHIREK.

A telefonról

mindenki megállapíthatja, hogy az az ujjkor egyik legszebb, legkellemezebb találmánya.

Hogyne. Gondolják el kérem. Én itt Baján ülök a redakció íróasztalánál, a tudósítónk meg ott ül a budapesti redakcióban és szépen beleduruzsolja az országos szennzációkat és a világeseményeket. Azon a szál dróton át megtudom, hogy mi történt Pesten az országgyűlésen, hogyan gyürközött neki Ertey Péter a nagy erőszaknak, hogyan verik Tripoliszban a bugyogós törökök a taliánokat és... és itt a pokolba kívánom a telefont, a telefonközpontot. Mert itt, amikor éppen a legérdekesebb tudósításba kezd a tudósítóm, Budapesti Központ Ónagysága egyszerűen kikapcsol a vonalból és én hallozhatok lágyan, káromkodhatok, amennyit akarok, Budapesti Központ Ónagysága az általam megváltott beszélgetési időt egy nagyag közmozdulattal felére redukálja.

Hosszas hallózásom, csengetésem után végre jelentkezik a budapesti telefonos hölgy és így szól:

— Most már átkapcsoltam a számot Szatmárhoz. Most már nem segíthetek a dolgon.

Az ügy el van intézve az ő részéről. Hogy én itt Baján dühöngök, mert a lapom meglelt rövidítve a tudósítástól, az mit sem tesz. Legfeljebb jól mulat a Budapesti Központ Ónagysága.

Azonban nekünk más a felfogásunk. Mi megfizetjük a beszélgetés díját, hát a budapesti telefon kezelőnő köteles gondoskodni arról, hogy meg ne rövidíttessünk.

Pedig ilyen esetet gyakran jegyezhetünk fel a budapesti telefonközpontnál.

Kérjük a bajai póstahivatal igen tisztelt

főnökét, tegyen ezekről a panaszokról jelentést Budapestben.

Talán mégis segítve lesz valahogyan ezen a serelemen.

Bárdos József dr. előadása. Bárdos József dr. főgimnáziumi tanár e hó 26-én este 8 órakor Liszt Ferenczről fog felolvasást tartani a Casinóban.

Meglopták, vagy sikkasztott. Még a hét elején, vasárnap, történt, hogy Szeile Ferenc ékszerével a segédjét Topolyára küldötte ékszeráruval vásárra. Amikor a segéd hazajött, azt mondogta, hogy 500 korona értékű árut elloptak tőle a vásáron. Szeile feljelentésére megindította a csendőrség a nyomozást, amikor a segéd azt mondogta, hogy a vásáron meglopták és ő emiatt feljelentést is tett a csendőrségnél. A bajai csendőrség megkérdezte a topolyai őrsőt, ahol semmi lopásról, vagy feljelentésről nem tudnak. Senki a vásáron panaszt nem tett ékszerlopás miatt. A csendőrség folytatja a nyomozást.

A földadó kataszter kiigazítása. Az 1909. évi V. t.-c értelmében a földadó kataszter kiigazítási munkálatai 4 évre vannak tervezve. Ezekre a munkálatokra a Pénzügyminiszter a jövő évi költségvetésben 5,700.000 koronát irányzott elő, vagyis 2,100.000 koronával többet, mint a folyó évben. A nagyobb előirányzat arra enged következtetni, hogy a munkálatok az eddiginél gyorsabb tempóban fognak előrehaladni. A tétel indoklásában a pénzügyminiszter megjegyzi, hogy Horváth-Szlavonország területére 12 kataszteri biztosít nevezett ki, úgy, hogy a most működő kataszteri biztosok száma 200. Az új földadósorozati munkálatok íróadi feldolgozása 2,100.000 koronát fog igényelni.

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése szilveszter napján. Az idén december 31. azaz Szilveszter napja vasárnapi munkaszünet fenntartása esetén a kereskedők elcsinálnak attól a haszontól, melyet az új évi tömeges bevásárlások hajtának: Ez okból a fővárosi kereskedők egyesülete elhatározta, hogy kérvénnyel járul a kereskedelmi miniszterhez, az idei Szilveszter napján a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése iránt. A felfüggesztést nemcsak a fővárosban, hanem az egész ország területére kéri.

A baracskai út bajai határába eső részén most építik a baja—apatinai vasutat. Egy olvasónk elpanaszolja, hogy ahol vasuti vonal az országutat keresztezi mély árok van és az emberek testi épsége veszélyeztetve van. A héten este, vak sötétségben három ember belebotlott a gödörbe és a panaszkozó lovai majd belebotlottak. Kérjük a rendőrhatalóságot, hogy intézkedjék, hogy a vállalkozók éjszaka lámpával jelöljék meg az út gödrös részét.

Egy leány miatt. Bácsalmáson jól sikerült bálát rendezett vasárnap délután a fiatal-ság a Glöckner-fele korszmában. A fiatal-ság jól mulatott, csak egy dolog bántotta nagyon

Az állandóan melegtő
„METEOR”
KÁLYHÁK
 a legjobbak és leg-
 tökéletesebbek!
 Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-
 képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
 Kapható úgy egyszerűbb, mint díszesebb kivitelben!
 Eddig 700,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor” kettős csillag védjeggyel van ellátva.

Óvakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!
 Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula
 kereskedésében kaphatók.

a legényeket. A bálban volt egy szép fiatal leány, akivel egyikük sem birt táncolni, mer Teddi János egész délután csak vele táncolt. Ezért a legények szövetkeztek Teddi ellen és egyikük, Boreczki András az utolsó csárdánál bicskájával fején és hátán megsebesítette Teddit. A megtámadott legénynek komolyabb baja nem lett, csak a mulatságát rontották el. Boreczki ellen a rendőrség megindította az eljárást.

Sonkatolvaj rekordja. Budapesten szinte feltűnő módon dézsmálják a hentesgyárosok sonka raktárát. Csak néhány nap előtt loptak el 200 drb. sonkát és két nappal később ismét egy hentesárugyárostól 300 drb. sonkát loptak el. Az utóbbi esetben nagy apparátussal kutatót a rendőrség a tolvajok után, de semmi egyéb nyomot nem találtak, mint egy notice könyvet, amelyből a lapok ki voltak tépve és e helyett szépen összehajtogatva a Tolnai Világlapjának egyik lapja és pedig az a lap, amelyen a bűnügyi krónika volt. A lap szélein különböző misztikus feljegyzések voltak, mint: Tuti 70, vöröspupu 30, Jahnetz 10, Zvébel 30. A mi raffinált rendőrségünk ennek az összeállításnak az alapján az egész társaságot Zvébel kivételével nyakonscipte és a főkomposznál 3000 korona készpénzt talált aranyban. Zvébel, mint megállapították, nem más, mint a Tolnai Világlapja bűnügyi-krónikájában nov. 12.-én megjelent Zvébel Márton veszedelmes betörő és gyilkos. Tulajdonképpen ennek a fényképnek az alapján nyomozták ki az egész rablóbandát.

Gyarmati-féle teljesen iz és szagnélküli csukamájolajat szívesen szedik gyermekek és felnőttek. Kapható **Gyarmati Emil** gyógytárában Baján. Egy üveg ára **1 korona 60 fillér.**

Szakszerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatali telefonszáma 101

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

Cipész-üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a régi **Weisz Henrik-féle** úri és női

cipész-üzletet

átvéve, a magam régen fenálló jónevű üzletével egyesítve, az Erzsébet-királyné utcában volt saját üzletemet is áthelyeztem a **Központi Szálloda** épületében tovább vezetem és tovább is azon fogok igyekezni, hogy elegáns kivitelű, jó és szolid munkával szolgáljam ki t. megrendelőimet.

Raktáron tartok mindennemű, saját készítményű úri és női cipőket.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

kitünő tisztelettel

Szilágyi Sándor

úri és női cipész

Törlesztéses kölcsönököt

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0/0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Szénüzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség, valamint mélyen tisztelt vevőim b. tudomására hozni, hogy a Mátyás király-téren 20 évig fenálló, jónevű

szénkereskedésemet

Attila- és Alkotmán-utcák sarkán levő saját házamba (volt Cserba-féle ház) a vörös kereszt patikával szemben, helyeztem át.

Amidőn mélyen tisztelt vevőimnek köszönetet mondok eddigi irántam tanúsított jóindulatukért és becses pártfogásukért, kérem, hogy abban továbbra is részesítsenek és én lelkiismeretes, pontos és szolid kiszolgálással fogom magam arra érdemessé tenni. Raktáron tartok:

I. vendü légszeszgyári diókozt,
I. vendü légszeszgyári durabos kozt,
I. vendü szalgótarjánt durabos szenet,
I. vendü porosz diószenet,
Porosz brikettet és vágott fát.

Mindezeket a legolcsóbb áron házhoz szállítom. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam kitünő tisztelettel

Hahn Kálmán szénkereskedő.

Feladó

burgundi répa
circa 50 mm. Továbbá
savanyítani való 8 mm.
fehér répa.
Cim a kiadóhivatalban

Feladó dió.

Elsőrendű erdőlyi papirhéju dió, míg a készlet tart. Kapható 40 krajaárért kg-ként **Ádám Mór** üzletében Honvéd-u Nagybani vételnél megfelelő árengedmény.

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLÍTÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **fa- és kárpitos butorait** meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. Diszítésekot és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

Tisztelettel felkérjük a bajai műzléssel bíró urakat és hölgyeket, hogy a

Bécsi Iparművészeti Kiállításon

pályadíjat nyert, most érkezett

Ebédlő, Háló- és Ürizzobáinkat,

vételkötelezettség nélkül üzletünkben megtekinteni szíveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

HAAS és WEISZ

bútor-, kárpitos- és zongoratermei

Szent-István-tér, :- a Bajavidéki
Takarékpénztár épületében. :- :-

BAJA

Szent-István-tér, :- a Bajavidéki
Takarékpénztár épületében. :- :-

Müncheni export Maláta gyógygyőr

a leghíresebb egyetemi tanárak által javalva, mint hatásos szer vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen; továbbá ajánlva van lábadozóknak és különösen szoptató nőknek.

Müncheni export Maláta gyógygyőr 1 palack

60 fillér.

Üres üvegek 10 fillérért vétetnek vissza.

10 üvegen felüli rendelések házhoz szállíthatnak.

Kizárólag kapható STAMPFL JENŐ CEGNÉL.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja! 1904. St. Louis Grand Prix.

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrocarbonátos ásványvíz forrás, mely szénsavval telítettik. Az emésztést elősegítő pompás asz-ali víz.

Telefon 81. sz.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Telefon 81. sz

Stampfl Jenő fűszerkereskedő cégnél **Baja.**

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók.

A Kristály ásványvíz árai: 1/2 liter 36 fill., 1 liter 46 fill., 1 1/2 liter 56 fill.

Üres üvegek visszavételnek: 1/2 literes 12 fill., 1 literes 16 fill., 1 1/2 literes 20 fillérért

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Csak »SICULIA« névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt artézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kétly, Tauszk, Rigler tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére: **STAMPFL JENŐ** fűszerkereskedésében.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.

